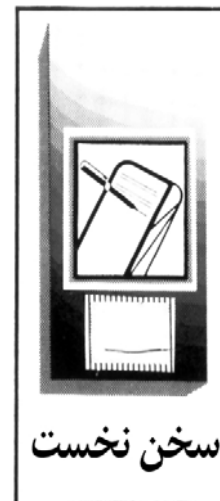

ظرفیت سازی علمی ، راهکار توسعه همه جانبه

امروزه اصلی ترین معیار تعیین جایگاه علمی کشورها، میزان مشارکت در تولید علم، نوآوری و فنآوری و روند توسعه علمی جهانی است. برای دستیابی به توسعه علمی و پایدار و مشارکت مطلوب در عرصه علم، پژوهش و فنآوری راهکاری جزء ظرفیت سازی علمی وجود ندارد.

ظرفیت سازی، توسعه همه جانبه و محور توسعه همه جانبه نیز نیروی انسانی توسعه یافته و داراییهای فکری است که در واقع تولید کنندگان اصلی علم و فنآوری و عاملان تبدیل دانش به ثروت به شمار می روند، از اینرو گام نخست در راستای ظرفیت سازی، توجه به ابعاد فردی یعنی آموزش، پژوهش و حرفه آموزی است که این موضوع همزمان با بسترسازی فیزیکی و ایجاد فضای مطلوب رشد در سطوح بومی و بین المللی مسیر متهی به توسعه را هموار می نماید.

ایجاد و تقویت دانشگاهها، مراکز تحقیق و توسعه، مراکز رشد، انجمن های علمی، صندوق های حمایت از علم و پژوهش و نوآوری، پارک های علم و فنآوری، مراکز تحقیقات بین رشته ای و بین مؤسسه ای در سطح داخل و خارج گام مهمی در راستای ظرفیت سازی علمی به شمار می آیند که خوشبختانه این مقوله در سالهای اخیر توسط دولت مورد حمایت و پشتیبانی قرار گرفته است.

در فعالیتهای ظرفیت سازی علمی باید با رعایت تعادل و تناسب زمانی، نسبت به ایجاد مراکزی که همتای بین المللی دارند، اقدام نمود، زیرا توسعه همکاری و مشارکت در برنامه های علمی آنان زمینه ساز تبادل تجارب جهانی و دستیابی به دستاوردهای نوین علمی و گسترش مرزهای دانش می گردد.

یکی از مهمترین اصول در فرآیند ظرفیت سازی، توجه به «راهبرد انعطاف پذیر» در مواجهه با مسائل فردی، سازمانی و اجتماعی است، یعنی بکارگیری اصل «چیزهای متفاوت برای اشخاص و سازمانها و اجتماعات متفاوت». از آنجا که اساساً ظرفیت سازی یک فرآیند یادگیری مستمر و بکارگیری خلاقیت در توسعه مهارتها، محسوب می شود، بنابراین یکی از موضوعاتی که می باید بطور مستمر فراگرفت این است که فقط با یک راه نباید به سوی مقصد حرکت نمود. جامعه با ظرفیت و انعطاف پذیر جامعه ای است که برای همگان و در تمام وضعیت ها حق انتخاب راهها و روشهای گوناگون قائل شود و این انعطاف پذیری باید برای مراکز علمی و پژوهشی و نخبگان علمی که خاستگاه و محور ظرفیت سازی علمی محسوب می شوند، متجلی تر باشد.

امید است با تفکر راهبردی و ظرفیت سازی علمی متناسب، متعادل و متقارن در آینده نزدیک شاهد ارتقای هرچه بیشتر دانش و گسترش مرزهای آن و توسعه همه جانبه و پایدار کشور عزیز جمهوری اسلامی ایران باشیم.

علی اکبر موسوی موحدی

سر دبیر